

2 Korin

Te launiu hakarua Pol e taataa i na tama i Korin

Na hakataakoto hakamattua i roto te launiu nei:

Na tattara kaamata *1.1—1.3*

Hakammaha TeAtua *1.4—1.11*

Tiputipu te ora Pol *1.12—3.6*

Tiputipu na ora na hakattina ana *3.7—6.2*

Na mee hainattaa i roto te ora Pol *6.3—6.13*

Na hakattina ana raa ki tuku tonu na ora laatou
6.14—7.2

Te hihia Pol *7.3—7.16*

Tiputipu te kai marie *8.1—9.15*

Te hehekau Pol *10.1—12.21*

Na tattara hakaoti *13.1—13.14*

¹ Anau Pol, anau he aposol Jisas Krai i te hihai TeAtua, maaua ma Timoti te taina taatou raa, e taataa atu i na hare lotu TeAtua i roto Korin ia ma na hakattina ana TeAtua i roto Akaia raa hakaatoa.

² TeAtua taatou Tamana ia ma Jisas Krai TeAriki taatou raa ki kou atu te tauareka ia ma te noho laoi.

Pol e hakammaha TeAtua

³ Taatou ki hakammaha ake TeAtua, te Tamana Jisas Krai TeAriki taatou raa: te Tamana e manava aroha ia ma TeAtua tera e tokonaki taatou i na mee roo hakaatoa raa. ⁴ Tama raa e tokonaki taatou i na hakalono lihu roo hakaatoa taatou e isi raa, ma ki lavaa taatou te tokonaki alaa tama hoki tera e isi na hakalono lihu raa. Maaua e tokonaki na tama raa tautari te tokonaki TeAtua

ni tokonaki maaua raa. ⁵ E ssau pera ma maaua e hukui ma Krai i na hakalono lihu roo hakaatoa, tena i na mahi Krai, TeAtua e tokonaki hai mahi roo maaua. ⁶ Kame maaua e hakalono lihu, tena na hakalono lihu maaua nei e tokonaki kootou ki ora hakamaoni; kame maaua e tokonaki ria, tena kootou e me ki tokonaki ria hoki ki ivi te nnoho hakavaratoa te saaita kootou e ttiri na hakalono lihu maaua ni ttiri raa hoki. ⁷ Tena na hakattina maaua i kootou raa se lavaa te naue; maaua e illoa pera ma kootou e isi na hakalono lihu maaua e isi raa, tena kootou e too hoki na tokonaki maaua ni too raa.

⁸ Aku taina, maaua e hihhai ki hakailloa atu kootou i te vahi na hakalono lihu maaua ni ttiri i roto Esia raa. Maaua e amo roo na hakataakoto e llahi, tena na mee raa e mmaha roo maaua te amo, tera hea maaua ku mannatu ma maaua ki mmate koi. ⁹ Maaua e mmaha pera ma maaua kame e me ki mmate koi. Ia te mee nei e kapihi mai ma ki se lavaa maaua te tuunaki na mahi maaua hokomaaua, e meia maaua ki tuunaki TeAtua, te Tama e hakamahike na tama ku mmate raa. ¹⁰ TeAtua e tokonaki maaua i taha ma na hakalono lihu te mate, Tama raa e tokonaki maaua, tena Aia e me ki tokonaki hoki maaua, ia tena maaua ku tuku na hakattina maaua raa i Tama raa ki tokonaki maaua hakaraoi ¹¹pera ma kootou e tokonaki maaua ma na lotu kootou raa. Ia e kkira pera ma TeAtua e me ki hakarono tammaki na lotu taatou raa, tena Aia e me ki hakatapu hoki taatou, tena tammaki na tama e me ki ssau na reo laatou raa i aruna no hakammaha ake TeAtua ma taatou.

Pol ku hakatike hoki na hakataakoto aia

¹² Maaua e ahu peeraa ma na illoa maaua raa e huri mai te hakamaoni na ora maaua i roto te maarama nei raa, taohi mua te nnoho maaua ma kootou raa; maaua e hakattaki ria i na mahi ia ma te hihai TeAtua, ia seai ma te atamai te tama.

¹³ ¹⁴ Maaua e tattaa atu koi na mee kootou e lavaa te ppau no illoa raa. Ia niaina ma kootou se illoa hakamaoni maaua, e meia anau e maanatu pera ma kootou e me ki oti ku illoa laoi roo maaua, tena i te aho TeAriki taatou Jisas raa e tae mai, kootou e lavaa te ahu i te vahi maaua pera ma maaua e me ki ahu hoki i te vahi kootou.

¹⁵ Anau e iroa roo te hakamaoni na mee nei, tera hea anau ni maanatu ma ki haere atu no mmata kootou ma ki lavaa kootou te hakatapu ria hakaraoi hoki. ¹⁶ Maitaname anau e maanatu ma ki haere atu no mmata kootou te saaita anau e haere peeraa i Masedonia ia ma te saaita anau e vaakai mai raa; ki lavaa kootou te tokonaki anau te saaita anau e haere peeraa i Judia raa.

¹⁷ Eaa, kootou e mannatu pera ma anau se tautari na hakataakoto anau ni hakamoe raa? Te saaita anau e hakamoe na hakataakoto raa, kootou e mannatu ma na hakataakoto anau raa e manamana rua, tena kootou e tanattana koi ki hakatoo mai te vahao hokotahi ma, “Noo, noo” ia ma “Seai, seai”. ¹⁸ E hakamaoni pera ma TeAtua e tattara tahi te hakamaoni, tena te tattara hakamaoni anau i kootou raa seai ma, “Noo” ia ma, “Seai” te vahao hokotahi. ¹⁹ Maitaname anau, Sailas ia ma Timoti, maatou tokotoru e takutaku atu na tiputipu Jisas Krai te Tamariki TeAtua raa. Tama raa seai ma he Tama e lavaa te meatu ma, “Noo” ia ma, “Seai” te vahao hokotahi. I te vahi TeAtua, Jisas ko “te Nuu hakamaoni” Tama

raa. ²⁰ Maitaname Jisas Hokoia e huri ake pera ma na tattara TeAtua raa hakaatoa e hakamaoni. Tera hea i na mahi Jisas Krai te Amen taatou raa e hakammaha te tauareka TeAtua. ²¹ TeAtua Hokoia e mee maatou ki hukui ma kootou i roto na ora taatou e hukui ma Krai raa, e meia teenaa ko TeAtua ni havakkee taatou i taha, ²² tena ki hakammau te hakamaatino Aia raa i taatou, tena ki kou mai TeAnana Tapu raa ki noho i roto taatou ma ki hakari mai na mee hakaatoa Aia e isi ma taatou raa.

²³ Anau e kanna ake TeAtua ki tuu i te vahi anau, tena Aia e iroa te hatu manava anau! Anau se hihai ma kootou ki hakalono lihu, tera hea anau e maanatu ma ki se haere atu i Korin. ²⁴ Maatou se mee ma maatou e hahiivi ki meatu kootou hea kootou e me ki hakattina raa; maatou e illoa pera ma kootou ku ttuu mmau i na hakattina kootou raa. Emeia maatou e hehekau ma kootou ki mee kootou ki hihhia.

2

¹ Ia tena anau ku maanatu hoki ma ki se haere atu no mee kootou ki alloha. ² Kame anau e mee kootou no alloha, tena kaa koai e me ki ttoe ki mee anau ki hihia? Teenaa ko na tama koi anau ni mee no alloha raa. ³ Tera hea anau ni taataa atu te launiu raa i kootou. Anau se hihai ma ki haere atu no hakaaroha i na rima na tama e tau te mee anau ki hihia raa. Maitaname anau e iroa roo ma anau kaa hihia, kootou e me ki hihhia hoki. ⁴ Anau ni taataa atu te launiu nei ma te aroha e rahi roo ia ma te hakataakoto e mmaha roo, tena anau e taataa atu koi ma te tani; te hakataakoto anau raa ma ki mee kootou ki hihhia, e meia anau e hihai ma kootou ki illoa e hia anau e laoi kootou roo hakaatoa.

Pol e hai aroha ake te tama e hai sakkino aia

⁵ Emeia kame he tama e mee teeraa tama no hakaaroha, tena te tama naa se mee ma aia e mee anau ki hakalono llihu, e meia e mee kootou hakaatoa ki hakalono llihu. (Anau e tattara atu te mee nei maitaname anau se hihai ki tattara hai mahi hea te tama raa ni ppena.) ⁶ Kame ku tau koi, e mee te mahi ana kootou ku oti te hai ake te tama naa. ⁷ Tena te saaita nei, kootou ki hai aroha no tattara hakapurupuru ake te tama naa ki se lavaa te tama naa te maanatu haeo no tiaki hakaoti te hakatina aia raa. ⁸ Tena anau e kainno atu kootou ki huri ake ki iroa te tama naa pera ma kootou e laoi hakamaoni aia. ⁹ Anau e taataa atu te launiu raa, maitaname anau e hihai ki iroa hakamaoni ma kootou e ttuu mmu i na hahaaite, ia ma kootou hoki ku tanattana ki tauttari na poroporo anau raa. ¹⁰ Kame kootou e ssirihia na tama i na mee e ssara laatou ni ppena raa, tena anau e me ki ssirihia na tama naa hoki. Maitaname te saaita anau e hai aroha te tama naa, tena kame anau e isi na mee ki hai aroha te tama naa, tena anau e tau te ssirihia na mee roo hakaatoa. Anau e ppena na mee nei ma kootou i mua na karemata Krais, ¹¹ ki ppui Satan ki se hamai no hakamaatua i roto na ora taatou, maitaname taatou e illoa na hakataakoto Satan.

Pol ku tipuaina roo i roto Troas

¹² Te saaita anau ni tae i Troas ma ki takutaku te Rono Tauareka Krais raa, anau e kite pera ma TeAriki ko na taaraki mai avare te totoka raa ma anau ki hehekau i te kina raa. ¹³ Emeia anau e tipuaina haeo roo, maitaname anau se kite Taitus te taina taatou raa. Kito anau ki hakaalloha ma na tama te matakaina raa no haere i Masedonia.

Krais ku hakamaatua

¹⁴ Emeia maatou e hakammaha TeAtua! E mee maatou e hukui ma Krais, tena maatou e hakattaki ria pera ma ni tama karapusi i te hahaere maatou ma na mahi Krais raa. TeAtua e tokonaki maatou ki mee na tama na kina hakaatoa ki illoa Krais, tena te mee raa ku ttoha i na kina hakaatoa pera ma te hauna te lloo manoni.

¹⁵ Maitaname maatou e ssau pera ma te manoni te insens tera Krais e hoki ake TeAtua raa, tena te hauna te insens raa ku ttoha i na tama ku too te ora hakamaoni ia ma na tama se ki too te ora hakamaoni raa. ¹⁶ I te vahi na tama ku tiaki te ora hakamaoni raa, te hauna te insens raa e hauna haeo i na tama naa, tena na tama naa e me ki mmate. Emeia i te vahi na tama ku too te ora hakamaoni raa, te hauna te insens raa e hauna laoi roo i na tama naa, tena na tama naa e me ki ora hakamaoni. Kaa koai hoki te tama e lavaa te ppena te hehekau nei? ¹⁷ Maatou se ssau pera ma alaa tama, tammaki na tama e mannatu ma ki too ni sui i te vahi laatou e tattara na tattara TeAtua raa; e meia, e mee TeAtua e kauna ria maatou, tena maatou ki tattara ake te hakamaoni i mua na karemata Tama raa pera ma ni tama e hehekau ma Krais.

3

Te tattara e ivi TeAtua vahao nei

¹ Eaa, na tattara nei e huri atu pera ma maaua ku tattara ahuahu i te vahi maaua hokomaaua? Eaa, maaua e ssau pera ma alaa tama tera ni hihhai ma ki tattaa atu ni launiu ki hakammaha kootou, tena ma kootou ku tattaa mai ni launiu ki hakammaha maaua? ² Kootou ko na launiu maaua e isi tera maaua e tattaa i roto na hatu

manava maaua ma ki ppau na tama hakaatoa ki illoa raa. ³ Te mee nei e matahua pera ma Krai Hokoia e taataa te launiu nei, tena ki kou mai maaua ki kkave. Te launiu nei se taataa te peni, e meia te launiu nei e taataa ma TeAnana Tapu TeAtua, tena na tattara raa se taataa i aruna na hatu, e meia na tattara raa e mmou i roto na hatu manava na tama.

⁴ Maaua e tattara peenei e mee maaua e hakattina hakamaoni TeAtua i na mahi Krai. ⁵ Maaua se isi na hakataakoto i roto maaua pera ma maaua e tau te ppena te hehekau nei. Na mahi maaua e isi nei ni mahi e oo mai TeAtua; ⁶ teenaa ko TeAtua e kou mai na mahi maaua ki ivi te hehekau ma te tattara e ivi vahao nei tera se mmou i roto na launiu raa, e meia TeAnana Tapu e kou mai na tattara raa. Na tuua e mmou i roto na launiu raa e kou mai te mate, e meia TeAnana Tapu e kou mai te ora hakamaoni.

⁷ TeAtua e taataa na tuua Aia raa i aruna e rua na hatu, tena Aia ki huri ake na mahi hai mmahi Aia raa te saaita Aia ni kou ake na tuua raa. Ia niaina ma te maahina na maihu Moses raa ku haere ki seai, e meia te maahina raa koi e hai mahi koi, tera hea na tama Israel raa ku se lavaa te kkira ake na karemata laatou raa iaa Moses. Kame na tuua e kou mai te mate raa ku hehekau no hamai ma te tauareka, ⁸ tena kaa te tauareka e haere ma na hehekau TeAnana Tapu raa e me ki hai mmahi roo peehee! ⁹ Kame na tuua i mua raa e huri mai te hai mmahi na hai sara na tama hakaatoa raa, tena na mahi na hehekau tera e tokonaki na tama hakaatoa ki too te ora hakamaoni raa e huri mai na mahi hai mmahi roo TeAtua raa. ¹⁰ Maaua e tattara peenei maitaname na mahi na tuua tera ni hai mmahi i

mua raa ku oti. ¹¹ I mua na tuaa raa e huri ake na mahi TeAtua, tena vahao nei na mahi na tuaa raa ku haere ki seai. Emeia na mahi TeAnana Tapu raa e me ki mmoe tahi roo, ia e raka roo ma na mahi na tuaa raa.

¹² E mee maaua e isi te hakattina peenei, tena maaua ku se mattaku. ¹³ Maaua se ssau pera ma Moses, te tama ni uhi te paamaro raa na maihu aia ma ki mee te kanohenua Israel raa ki se kkite pera ma na mahi TeAtua raa ku llano i taha ma aia. ¹⁴ Hakamaoni, na hakataakoto na tama raa e ppuni, tena te aho nei, na hakataakoto na tama raa ku uhi ria te paamaro raa hoki te saaita laatou e ppau na launiu i te tattara e ivi i mua raa. Tena Krai e me ki ssau te paamaro raa i taha kame te tama e hukui ma Aia. ¹⁵ Niaina te aho nei, he saaita peehee na tama e ppau na tuaa Moses raa, te paamaro raa koi ppui koi na hakataakoto na tama raa. ¹⁶ Emeia te paamaro raa e lavaa te ssau ria i taha pera ma te Launiu Tapu raa e tattara i te vahi Moses ma, “Te paamaro e uhi na maihu Moses raa ku ssau ria i taha te saaita aia ni tautari TeAriki raa.” ¹⁷ Tena “TeAriki” i roto na tattara nei raa ko TeAnana Tapu, tena te kina TeAnana Tapu TeAriki e noho raa ko te kina e ttana roo hakamaoni. ¹⁸ Na maihu na tama hakaatoa se uhi ria raa e huri ake na mahi TeAriki, tena na mahi naa ni mahi e oo mai TeAriki, teenaa ko TeAnana Tapu raa e huri taatou ma na mahi hai mmahi ki ssau pera ma Aia.

4

Te Rono Tauareka TeAtua

¹ TeAtua e aroha no kou mai te hehekau nei i maaua, tena maaua se hihhai hoki ma ki tiaki te hehekau nei ² Maaua e peesia na tiputipu e hakannapa maaua ni ppena hemuu se hai tama ni illoa raa i taha; ia maaua se hai lavvaka, tena maaua se huri na tattara TeAtua raa. Emeia i mua na karemata TeAtua maaua e tattara atu na tattara hakamaoni, tena maaua e hai hoki na mahi maaua ma ki huri ake na tama hakaatoa ki kkite na tiputipu taualleka maaua raa. ³ Kame te Rono Tauareka maaua e takutaku raa e huuna ria, tena te Rono Tauareka raa e me ki huuna ria koi i na tama se hakattina raa. ⁴ Na tama raa se hakattina, maitaname te atua haeo te maarama nei raa e hakkapi na hakataakoto na tama raa i te kina e pouri raa. Te tama raa e hakkapi na tama raa ki se kkite te maahina e hakamaahina ake laatou raa, te maahina te Rono Tauareka raa e huri mai na mahi Krai, te Tama e tipu roo pera ma TeAtua raa. ⁵ Maaua se takutaku i te vahi maaua hokomaaua, e meia maaua e takutaku i te vahi Jisas Krai TeAriki taatou raa, tena maaua ni tama koi e hehekau ma kootou i te inoa Jisas. ⁶ TeAtua e tattara ma, “Te maahina raa e me ki hakamaahina mai i te kina e pouri raa!” Teenaa ko TeAtua hokotahi naa koi e mee te maahina Aia raa ki maahina i roto na hatu manava taatou raa, ki mee taatou ki illoa na mahi Aia ni hakamaahina na maihu Krai raa.

⁷ Emeia maatou na tama e isi te hoki TeAtua e tauareka nei raa e ssau pera ma he mee tauareka tera e moe i roto te hopeni se mmau e pena koi i na pelaa matakau raa. Te hakataakoto nei e huri mai ki illoa taatou pera ma na mahi nei seai ma ni mahi maatou, e meia aanei ni mahi

e oo mai TeAtua. ⁸ Maaua e ttiri tahi na haeo, e meia maaua se maoha; alaa saaita maaua e nnoho tipuaina, e meia na hakataakoto maaua raa se oo roo no mmao; ⁹ E isi tammaki na tama e haeo i maaua, e meia maaua e isi koi na soa, tena alaa saaita maaua e taaiia ria hakahaeo roo, e meia maaua se mmate. ¹⁰ Na vahao tahi maaua e amoamo te mate Jisas raa i roto na tinotama maaua ma ki lavaa maaua te huri ake te ora Tama raa i roto na ora maaua. ¹¹ Tena i roto na ora maaua raa, maaua e nnoho taapiri koi te mate, e mee maaua e tauttari Jisas ma ki huri ake ki kkite na tama te ora Tama raa i roto na ora maaua. ¹² Te mee nei e huri ake pera ma te mate raa e hehekau i roto maaua, tena te ora raa e hehekau i roto kootou.

¹³ Te Launiu Tapu raa e tattara mai ma, “Anau e tattara maitaname anau e hakatina.” Maaua e tattara i roto te hakatina hokotahi, e mee maaua e hakattina. ¹⁴ Maaua e illoa pera ma TeAtua, te Tama ni hakamahike Jisas Krai i taha ma te mate no ora raa e me ki hakamahike hoki maaua ki ora ma Jisas, tena ku too maaua hakapaa ma kootou no hakatuu i mua Aia. ¹⁵ Na mee nei hakaatoa e me ki tokonaki i te vahi kootou; ia e mee na mahi TeAtua raa e haere no ttae tammaki na tama, tena na tama raa e me ki hoki ake tammaki na lotu ki hakammaha TeAtua.

Tiputipu te hakattina

¹⁶ Teenei te hakataakoto nei koi tera maaua se lavaa roo te tipuaina. Niaina ma na tinotama maaua nei ku haere koi ki mmate, e meia na tinotama maaua i te vahi TeAnana raa e mataora roo te aho ma te aho. ¹⁷ Tena te haeo paamee maaua e nnoho ma maaua nei e me ki kou mai

na mahi e llahi se isi te hakaoti, ia e me ki llahi roo i aruna te haeo. ¹⁸ E mee maaua se hakammaha na hakataakoto maaua raa i na mee taatou e kkite raa, e meia maaua e hakammaha na hakataakoto maaua raa i na mee maaua se kkite raa. Na mee tera taatou e kkite raa se lavaa te mmoe roroa, e meia na mee taatou se kkite raa e me ki mmoe tahi se isi te hakaoti.

5

¹ Maitaname taatou e illoa pera ma te saaita na tinotama taatou i te maarama nei raa e mmate, TeAtua Hokoia e me ki tanattana na tinotama taatou i te vaelani tera e me ki mmoe tahi se isi te hakaoti raa. ² Te saaita nei, taatou e tanittani te llihu, tena taatou e hihai roo ma ki too te tinotama i te vaelani raa; ³ tena kame taatou e too te tinotama i te vaelani raa, taatou e me ki nnoho tahi ma te tinotama raa. ⁴ Te saaita taatou e nnoho ma na tinotama i te maarama nei raa, taatou e llono roo te mmaha na tinotama nei; ia se mee pera ma taatou e hihhai ki peesia na tinotama nei i taha, e meia taatou e hihhai ki too te tinotama i te vaelani raa ma ki huri na tinotama e me ki ppara nei ki too te ora hakamaoni raa. ⁵ TeAtua ko te Tama e tanattana ki hakatike na ora taatou raa, tena Aia e kou mai TeAnana Tapu raa ki huri mai te hakamaoni na mee Aia e hakatau ma taatou raa.

⁶ Ia tena maaua e ttuu se mattaku. Maaua e illoa pera ma te saaita maaua e nnoho ma na tinotama i te maarama nei raa, maaua e mmao hoki i taha ma te kina TeAriki e noho raa. ⁷ Na ora taatou nei e haere ma te hakatina, ia seai ma na mee hakaatoa taatou e kkite raa. ⁸ Maaua e ttuu se mattaku, tena maaua e hihhai ki tiaki na

tinotama maaua i te maarama nei raa, tena ku oo no nnoho ma TeAriki i te vaelani raa. ⁹ Ia te mee roo maaua e mannatu hai mahi raa; maaua e hihhai ma ki mee te Tama raa ki hihia, niaina ma maaua e nnoho he kina peehee; i roto hare ma i aho na hare maaua raa ia ma te kina nei ma te kina raa. ¹⁰ Maitaname taatou hakaatoa e me ki ttuu i mua na karemata Krai, tena Tama raa e me ki hakatonutonu taatou. Taatou hakaatoa e me ki too hea taatou e tau te too tautari hea taatou ni ppena raa, na mee taualleka ia ma na mee haeo taatou ni ppena i roto na ora taatou i te maarama nei raa.

Na tama e ssoa laoi ma TeAtua

¹¹ Maaua e illoa laoi na tiputipu ki hakammaha TeAriki, tena maaua e hahiivi ma ki tokonaki alaa tama ki hakammaha Tama raa hoki. TeAtua e iroa laoi na tiputipu maaua, tena anau e iroa roo pera ma kootou e illoa laoi roo anau i roto na hatu manava kootou. ¹² Maaua se hahiivi ma ki tattara atu kootou ki illoa na tiputipu maaua; e meia maaua e hihhai ki kou atu ni hakataakoto taualleka ki lavaa kootou te ahu i te vahi maaua, ia ki lavaa kootou te sui muri ake na hakataakoto na tama e isi i te vahi te tipu te tama raa, ia sei ma hea e mmoe i roto na hatu manava laatou raa. ¹³ Eaa, na tattara maaua nei e vvare hakamaoni? Teenaa he vahi maaua ma TeAtua. Eaa, na tattara maaua nei e atamai? Teenaa he vahi maaua ma kootou. ¹⁴ Maaua e nnoho tauttari koi te laoi Krai, e mee te saaita nei maaua e illoa pera ma he Tama hokotahi koi ni mate ma taatou roo hakaatoa, tena te mee nei e huri mai pera ma taatou hakaatoa e hukui ma te Tama raa i te mate Aia. ¹⁵ Krai ni mate ma na tama hakaatoa ma ki se lavaa na tama hakaatoa e ora raa te nnoho no

tauttari koi na hakataakoto laatou hokolaatou, e meia laatou e me ki tauttari te Tama ni mate, tena ki mahike no ora muri ki tokonaki taatou raa.

¹⁶ Tena taatou ku se lavaa hoki te hakatonutonu alaa tama i te atamai te tama. Emeia e isi te saaita hokotahi taatou ni hakatonutonu Krai i te atamai taatou te tama, tena taatou ku se lavaa te hakatonutonu hoki. ¹⁷ Te tama e hukui ma Krai raa e me ki mee pera ma he tama hoou; na mee i mua raa ku llaka, tena na mee hoou raa ku oo mai. ¹⁸ TeAtua e ppena na mee roo hakaatoa, tena i na mahi Krai, Aia e hakatike taatou na tama e haeo Aia raa no mee pera ma ni soa Aia, tena ki kou mai te hehekau nei i maaua ma ki mee alaa tama ki ssoa laoi ma Aia hoki. ¹⁹ Maaua e tattara pera ma TeAtua e me ki mee na tama hakaatoa roo ki ssoa laoi ma Aia i na mahi Krai. TeAtua se maanatu na hai sara na tama raa, tena Aia e kou mai na tattara Aia raa ki hakari mai ma ni tiputipu peehee Aia ni mee na tama raa ki ssoa laoi ma Aia raa.

²⁰ Ia teenei maaua e tattara atu na tattara Krai, tena TeAtua Hokoia e kou mai na tattara nei maaua ki tattara atu kootou. Maaua e tattara i te vahi Krai: tiaki TeAtua ki hakatike na ora na tama e haeo Aia raa, tena ku mee kootou ki ssoa laoi ma Aia! ²¹ Krai se isi na hai sara, e meia TeAtua e kou mai te Tama raa ki amo na hai sara taatou raa hakaatoa ma ki tokonaki Tama raa taatou. Tena kame taatou e hukui ma Tama raa, taatou e me ki ttonu i na karemata TeAtua.

6

¹ Maaua e hakapaa no hehekau ma TeAtua, tena maaua e kainno atu kootou na tama ni too na mahi TeAtua raa ki se tiaki na mee raa ki llano marino. ² Hakallono na tattara TeAtua nei:

“Te saaita Anau ku mee ki huri atu te laoi Anau raa i kootou,
Anau e hakarono na tattara kootou raa,
ia te saaita te aho Anau e me ki tokonaki kootou ki ora raa e tae mai,
tena Anau e me ki tokonaki kootou.”
Hakallono mai! Teenei te saaita TeAtua e hihai ki tokonaki kootou; te aho nei ko te aho TeAtua e me ki tokonaki kootou ki ora!

³ Maaua se hihhai ma kootou ki tattara haeo na hehekau maaua nei, tena maaua se hihhai ma ki mee na tama ki maoha. ⁴ Emeia na mee hakaatoa maaua e ppena raa, maaua e huri atu pera ma maaua ni tama e hehekau ma TeAtua i te pasemmu, ia i na tapahara, na hakalono llihu ia ma na hainattaa. ⁵ Maaua e taaiia ria hakahaeo roo, maaua e ponotia i na hare karapusi, maaua e hakaise ria; maaua e hehekau roo no naennae, tena maaua se mmoe, ia se isi na kai ki kkai. ⁶ Maaua e huri atu no kkite kootou pera ma maaua ni tama hehekau ma TeAtua i te matahua maaua, na illoa maaua, te pasemmu ia ma te kai marie maaua. TeAnana Tapu e tokonaki maaua, tena maaua e isi te laoi hakamaoni ⁷ i na tattara hakamaoni maaua i na mahi TeAtua raa. Maaua e ttaohi mmau na tiputipu e ttonu raa pera ma ni hana ki ppuhu ma na mee sakkino raa ki rorohi maaua. ⁸ Alaa saaita maaua e hakammaha ria, ia alaa saaita maaua ku hakannapa ria; maaua e hai hakasakkino ria, ia alaa saaita maaua ku mee ria hakatauareka. Maaua e mee ria pera ma ni tama tattara malliu, e meia maaua e tattara te hakamaoni; ⁹ maaua e mee ria pera ma ni tama se illoa ria, e meia na tama raa hakaatoa e illoa koi maaua; maaua e ssau pera ma ni tama

ku mmate, e meia kootou e kkite koi ma maaua e ora. Niaina ma maaua e mee ria hakahaeo peehee, e meia maaua se mmate, ¹⁰ niaina maaua e alloha, maaua e hihhia tahi koi; maaua e ssau pera ma ni tama hakaalloha, e meia maaua e mee tammaki na tama no tutuu laoi; maaua e ssau pera ma ni tama se hai hekau, e meia te hakamaoni maaua e isi roo na mee hakaatoa.

¹¹ Na soa laoi roo maaua i Korin! Maaua e tattara hakamaoni atu i kootou, tena maaua e tal-laki atu roo na hatu manava maaua raa i kootou.

¹² Ia maaua se ppui na hatu manava maaua raa i kootou; teenaa ko kootou e ppui na hatu manava kootou raa i maaua. ¹³ Te saaita nei anau e tattara atu kootou pera ma ni tamalliki anau: kootou ki huri mai na tiputipu taualleka maaua ni huri atu kootou raa. Huri mai te laoi hakamaoni kootou raa i maaua.

Na tiputipu na tama e nnoho pouri

¹⁴ Auu se hakapaa no hehekau ki ssau pera ma na tama se isi na hakattina raa, maitaname e hainattaa kootou te ppena peenaa. Kaa te tonu laaua ma te sara raa e me ki hakapaa peehee? Kaa te maahina laaua ma te pouri raa e me ki hakapaa peehee? ¹⁵ Kaa na hakataakoto Krai laaua ma Satan raa e lavaa te hakanatahi peehee? Ni hakataakoto peehee na hakattina ana raa e isi tera e ssau pera ma na hakataakoto na tama se hakattina raa? ¹⁶ Na hatu tipua na tama e nnoho pouri raa e lavaa te hakapaa peehee ma te Hare Tapu TeAtua raa? Taatou ko na hare tapu TeAtua e ora tahi! Pera ma TeAtua Hokoia ni tattara mai, “Anau e me ki noho ma na tama Anau raa, tena Anau e me ki hahaere ma na tama naa;

Anau ko TeAtua na tama naa,
tena na tama naa e me ki mee pera ma ni tama
Anau.”

¹⁷ Tena TeAtua e tattara hoki ma,
“Kootou ki tiaki na tama naa,
tena auu se hakapapaa ma na tama naa.
Auu se huri atu no ppena na mee sakkino raa,
tena Anau e me ki too kootou.

¹⁸ Anau e me ki mee mo Tamana kootou,
tena TeAriki Hakanaaniu raa e tattara ma kootou
e me ki mee mo tamalliki Anau.”

7

¹ Aku soa laoi, na tattara hakamaoni nei e penapena mai ma taatou. Ia tena taatou ki hakatonutonū na ora taatou raa ki matahua ma na mee sakkino tera e me ki mee na tinotama ia ma na anana taatou raa ki se matahua raa, ia tena taatou ki ttapu hakamaoni te saaita taatou e hakammaha ake TeAtua raa.

Te hihia Pol

² Kootou ki taualleka hakamaoni ma maaua. Maaua se ppena na mee sakkino i na tama, ia maaua se haeo ma na tama, tena maaua se hahaiivi ma ki hai lavvaka na tama. ³ Anau se mee ma anau e tattara ki hakari atu na haeo kootou raa pera ma anau ni tattara atu i mua raa, maaua e hihhai mahi roo kootou, tena taatou e me ki nnoho hakapaa, niaina ma taatou ku mmate, ia niaina ma taatou koi ora. ⁴ Anau e iroa roo kootou hakamaoni; anau e ahu i na tiputipu kootou raa! I roto na hakalono llihu maaua raa hakaatoa, anau e tuu se matakū roo, ia e hahaere roo ma te hihia.

⁵ Ia te saaita maaua ni ttae i Masedonia raa, maaua se hamalollo hoki. Tammaki na sara na kina hakaatoa i roto te matakaina raa, alaa tama ku hakatauttau ma maaua, tena maaua ku nnoho ma te mattaku. ⁶ Emeia TeAtua, te Tama ni kou ake te noho laoi i na tama e tipuaina raa e kauna ria mai Taitus ki tokonaki maaua, tena maaua ku puuru roo te nnoho. ⁷ Maaua se mee ma maaua e hihhia koi i te hamai Taitus raa, e meia maaua e hihhia hoki te saaita aia ni tattara mai ma kootou e tattara hakapurupuru ake aia raa. Aia e tattara mai hoki ma kootou e hihhai roo ki kkite anau ia ma kootou e alloha roo anau ia ma kootou e tanattana hoki ki tokonaki anau, tena anau ku hihia roo te saaita nei.

⁸ Niaina ma te launiu anau raa e mee kootou no alloha, e meia anau se isi te aroha e mee anau ni taataa atu te launiu raa. Anau e tau roo te aroha te saaita anau ni kite ma te launiu raa e mee kootou no alloha hakamarie raa. ⁹ Emeia te saaita nei anau e hihia, maitaname anau se mee ma anau ni mee kootou no alloha, sei, e meia anau e hihia e mee na alloha kootou naa e mee kootou no tiaki na tiputipu sakkino kootou raa. TeAtua e kite na alloha kootou raa, tena maaua se mee kootou ki hakalono llihu. ¹⁰ Kame TeAtua e kite na alloha kootou raa, tena TeAtua e me ki too na alloha raa no hakatike na hatu manava kootou raa ki too te ora hakamaoni. Tena anau se isi te aroha i te mee nei! Emeia na alloha kootou ma ki tauttari koi te hakataakoto te tama raa e me ki kou atu te mate. ¹¹ Kootou ki mmata ma hea TeAtua ni ppena ma te aroha Aia e kite i roto kootou raa: te aroha raa e kou atu na hakataakoto e llahi roo, tena kootou e hihhai ki huri ake ki kkite na tama te hakamaoni pera ma kootou se

isi na hai sara! Kootou e lloto na tama e ppena na mee e ssara, tena kootou e mattaku na mee e ssara raa, ia kootou e hihhai roo ma ki kkite anau, tena te laoi e rahi kootou e isi raa ia ma te tanattana kootou raa e kou ake na hakalono llihu na tama e ppena na mee e ssara raa. Kootou e huri ake pera ma kootou e ttonu tahi i na tiputipu nei hakaatoa.

¹² Ia tena, niaina ma anau ni taataa te launiu raa, anau se mee ma anau e taataa e mee te tama ni ppena te mee e ssara raa, ia anau se taataa e mee te tama raa ku sara. Emeia i mua na karemata TeAtua, anau ni taataa atu te launiu raa ma ki hakamatahua atu kootou pera ma te laoi kootou e huri mai maaua raa e rahi roo. ¹³ Tera hea maaua ku puuru roo te nnoho.

Ia se mee pera ma maaua e puuru koi te nnoho; maaua e hihhia hoki e mee Taitus e tattara mai te hihia aia i te vahi kootou e tokonaki no mee aia ki hihia raa. ¹⁴ Anau ni tattara ahu ake Taitus i te vahi kootou, tena kootou e mee roo anau no hihia. Maaua e tattara tahi atu kootou te hakamaoni, tena na tattara ahuahu maaua ni tattara ake Taitus raa ku huri mai no hakamaoni. ¹⁵ Tena te laoi aia i kootou raa ku haere roo no hai mahi, ia hoki Taitus e maanatu te saaita kootou hakaatoa ni tanattana ki tauttari na tattara aia ni poroporo atu raa ia ma te saaita kootou ni too hakaraoi roo aia ia ma kootou hoki e poreppore roo te mattaku raa. ¹⁶ Anau e hihia roo e mee anau ku lavaa te tuunaki hakamaoni kootou.

8

Na hoki na tama te lotu

¹ Aku taina, maaua e hihhai ma kootou ki illoa hea na hare lotu i roto Masedonia raa ni

too i na mahi TeAtua raa. ² Na tama raa e ttiri tammaki na hahaaite e hainattaa roo; e meia te hihhia na tama raa e rahi roo, tena laatou hoki e kaunahie roo te hoki na mee, niaina roo ma laatou e tutuu haeo. ³ Anau e meatu kootou te hakamaoni pera ma na tama raa e hoki ake e hia laatou e lavaa te hoki, ia e hoki no raka hoki ma hea laatou ni lavaa te hoki raa. I te hihhai roo laatou, ⁴ na tama raa e kainno mai maaua no mee mai ma laatou e hihhai ki tokonaki hoki na tama TeAtua i Judia raa. ⁵ Tena maaua e nnoho se isi na hakataakoto peeraa! Te kaamata, na tama raa e hoki ake laatou hokolaatou i TeAriki, tena i te hihai TeAtua na tama raa e hoki mai laatou hokolaatou i maaua. ⁶ Tena maaua e kainno ake Taitus, te tama ni kaamata te hehekau nei raa ki tauhano te hehekau raa ki tokonaki kootou i te hehekau te laoi nei. ⁷ Kootou ku tutuu laoi roo i na mee roo hakaatoa tera kootou e isi i na hakattina kootou raa, na tattara kootou, na illoa kootou ia ma te hihhai kootou ki tokonaki maaua ma na laoi kootou raa. Ia tena maaua e hihhai hoki kootou ki taualleka roo i roto te hehekau te laoi nei.

⁸ Anau se isi na tuua ni hakamoe. Emeia anau e hihai ki huri atu te hihai alaa tama ma ki tokonaki raa, tena anau e hahaivi ma ki lave te hakamaoni te laoi kootou e isi raa. ⁹ Kootou e illoa na mahi Jisas Krai TeAriki taatou raa; te ora Tama raa e kaatoa, e meia Aia e tuku Aia no mouraro ma ki tokonaki kootou ki mee na ora kootou raa ki kaatoa hoki.

¹⁰ Anau e maanatu ma e tauareka roo kootou ki hakaoti hea kootou ni kaamata te hetau raa. Kootou ko na tama kaamata, ia se mee ma kootou e ppena koi, e meia kootou e hihhai roo ki ppena na mee raa. ¹¹ Kootou ki hehekau no hakaoti

te mee naa! Kootou ki kaunahie no hakaoti te hehekau naa pera ma kootou ni hakataakoto raa, tena kootou ku ppena hea kootou e isi vahao nei raa. ¹² Kame kootou e kaunahie te hoki, tena TeAtua e me ki hihia i na hoki kootou naa tautari hea kootou e me ki hoki raa, ia seai ma hea kootou se isi raa.

¹³ ¹⁴ Anau se hihai ma ki tokonaki alaa tama, tena kootou ku amo te mmaha raa; e meia e mee kootou e isi tammaki na mee te saaita nei, tena e tauareka koi kame kootou e tokonaki na tama e tutuu haeo raa. Te saaita kootou ku tutuu haeo, tena na tama raa ku isi tammaki na mee, tena na tama naa ku tokonaki hoki kootou. Kootou e me ki hakanatahi kame kootou e ppena peinei. ¹⁵ Pera ma te Launiu Tapu raa e tattara mai, “Te tama e hakaatau tammaki na mee raa se lavaa te isi tammaki na mee, tena te tama e hakaatau na mee moisi raa se lavaa te isi na mee moisi.”

Taitus ia ma na taina aia i te lotu raa

¹⁶ Maaua e hakammaha roo TeAtua, maitaname Tama raa e mee Taitus no hihai ki tokonaki kootou pera ma maaua e hihai raa hoki. ¹⁷ Taitus se mee ma e hihai koi ki hakarono na tattara maaua raa; tama raa e hihai roo ma ki tokonaki kootou, tena aia e maanatu ma ki haere atu no mmata kootou. ¹⁸ Tena maaua e kaunaria atu Taitus ma teeraa taina taatou tera e iroaria roo i na hare lotu hakaatoa i te hehekau aia ma ki takutaku atu te Rono Tauareka raa. ¹⁹ Ia teeraa mee hoki, na hare lotu raa ni tini, tena ki hirihiri te tama raa ma ki oo maatou i Jerusalem no kkave na hoki tera e me ki ssau te inoa TeAriki raa i aruna, ia ki huri ake hoki pera ma maatou e hihai ki tokonaki hakamaoni.

²⁰ Maaua e lollohi hakappuru roo na sileni raa ki se isi na tattara tammaki i te vahi maaua e lollohi na sileni raa. ²¹ Te hakataakoto maaua e isi raa ma ki ppena hea e tonu, seai ma i mua koi na karemata TeAriki, e meia i mua hoki na karemata alaa tama.

²² Tena maaua e kauna ria atu te taina maaua raa ma tokorua raa; maaua e hahaaite te tama nei tammaki na vahao, tena maaua e kkite pera ma te tama nei e hihai roo ki tokonaki. E mee te saaita nei aia ku hakatina roo i kootou, tena aia ku hihai hoki ki tokonaki kootou. ²³ I te vahi Taitus, te tama nei e me ki hakahoa anau ki hehekau maaua ki tokonaki kootou; i te vahi alaa taina taatou tera ni oo atu ma te tama raa, na tama raa e oo atu i te vahi te lotu ki huri atu na mahi Krai. ²⁴ Huri ake te laoi kootou raa i na tama raa ki lavaa na hare lotu hakaatoa te llono no illoa pera ma maaua e ahu hakamaoni i te vahi kootou.

9

Tiputipu te tokonaki alaa tama te lotu

¹ Anau se tau hoki te taataa atu i kootou i te vahi te tokonaki maaua ni kkave na tama TeAtua i Judia raa. ² Anau e iroa pera ma kootou e hihhai ki tokonaki, tena anau e tattara ahuahe ake na tama i Masedonia raa i te vahi kootou. Anau e meake, “Na hakattina ana i roto Akaia raa ko na tanattana roo te hetau raa ki tokonaki.” Te hihhai kootou ki tokonaki raa e mee hoki na huru alaa tama ki ttuu. ³ Te saaita nei anau ku kauna ria atu na taina taatou i te lotu nei ki se lavaa na tattara maaua e ahuahe i te vahi kootou raa e llano marino. Emeia pera ma anau ni tattara atu raa; kootou ki tanattana na hoki kootou ki tokonaki

raa. ⁴ Emeia, kame anau e haere atu ma na tama i Masedonia raa no kkite pera ma kootou se tanattana, tena maaua kame e me ki nnapa roo, e mee maaua ni hakattina roo kootou, tena kootou hoki e me ki nnapa. ⁵ Tena anau e maanatu ma e tauareka ki meake na taina taatou te lotu raa ki oo atu i mua anau e haere atu no tanattana na hoki kootou ni tattara mai ma kootou e me ki ppena raa. Tena kootou ki tanattana mai na hoki naa te saaita anau e tae atu raa, tena te mee nei e me ki huri mai pera ma kootou e hihhai ki hoki hakamaoni, ia se mee ma ki hoki koi.

⁶ Mannatu, te tama e ttori na hua e moisi raa e me ki isi na kai moisi hoki, tena te tama e ttori na hua tammaki raa e me ki isi na kai tammaki. ⁷ Kootou e tau te hoki ake e hia kootou e hihhai ki hoki, ia auu se hoki te saaita akoe se hihai, tena auu se hoki ma te manako, maitaname TeAtua e hihai te tama e hoki ma te hatu manava aia. ⁸ Tena TeAtua e lavaa te hoki atu akoe tammaki na mee ki raka ma hea akoe e hihai raa, tena akoe e me ki isi roo na mee hakaatoa akoe e hihai raa, ia e me ki raka hoki e mee na hehekau taualleka akoe ni ppena raa. ⁹ Pera ma te Launiu Tapu raa e tattara ma,

“Te Tama raa e tauhano te tokonaki hai mahi na tama hakaalloha raa;

ia te laoi Aia raa se isi te hakaoti.”

¹⁰ TeAtua e kou mai na hua taatou ki ttori ia ma na kai ki kkai, tena i te vahi te laoi taatou, te Tama raa e me ki kou mai hoki e hia na hua taatou e hihhai ki ttori ki homo ma ki lavaa kootou te tokonaki alaa tama. ¹¹ TeAtua e me ki mee kootou ki tutuu laoi na vahao hakaatoa ki tauhano na laoi kootou raa na saaita hakaatoa, tena tammaki na tama e lavaa te hakammaha Tama raa i te vahi na hoki kootou, tera na tama raa ni too i na rima

maatou raa. ¹² Maitaname te hehekau kootou ni ppena nei se mee ma e tokonaki koi te hihai na tama e ttapu TeAtua raa, e meia te mee raa e huri mai hoki te hihia TeAtua. ¹³ Te mee nei e huri ake pera ma kootou e hakattina hakamaoni, tena tammaki na tama e me ki hakammaha te Rono Tauareka Krai kootou e hakattina raa, hakapaa ma te laoi kootou e huri ake i na tama ia ma alaa tama hoki. ¹⁴ Tena na tama raa e me ki lotu mamannatu hoki kootou, e mee na mee taualleka TeAtua e huri atu kootou raa. ¹⁵ Taatou ki hakammaha TeAtua i te vahi na hoki Aia e kou mai marino raa!

10

Pol e tattara i te hehekau hakamaoni aia ma TeAtua

¹ Anau Pol, anau e hihai ki tattara atu kootou te maanatu anau, anau ko te tama kootou e tattara ma he tama e laumarie te saaita anau ni nnoho ma kootou raa, e meia anau e tattara roto atu kootou te saaita anau e mmao. Tena i te tauareka ia ma te laoi Krai, ² anau e kainno atu kootou ki se mee anau ki roto te saaita anau e tae atu kootou raa; maitaname anau e iroa pera ma anau e lavaa te hai ake na tama e tattara ma maaua e ppena koi na hakataakoto te maarama nei raa. ³ E hakamaoni pera ma maaua ni tama i te maarama nei, e meia maaua se ppuhu pera ma na tama e ppuhu na taua i te maarama nei raa. ⁴ Na hana maaua e hahaere ma maaua raa sei ma ni hana i te maarama nei, e meia na hana raa ko na hana hai mmahi TeAtua tera maaua kame e too no seu na mahi na mee sakkino raa. Maaua e seu na hakataakoto malliu na tama sakkino raa; ⁵ tena maaua e ttuki na hakataakoto na tama hai

ahu tera e hahaivi ma ki mee na tama ki se illoa mai TeAtua raa; ia maaua e hahaivi ma ki mee na hakataakoto na tama hakaatoa ki tauttari Krai. ⁶ I muri te saaita kootou ku hakattina hakamaoni roo, tena maaua e me ki kou ake na hakalono llihu na tama se hakallono raa.

⁷ Kootou e kkite koi te vahi i aho na mee roo hakaatoa. Tena kaa e isi na tama kootou i te kina naa e mannatu ma laatou e hakattina Krai? Tena tiaki na tama naa ki mannatu hokolaatou, maitaname taatou hoki e hakattina Krai pera ma na tama raa. ⁸ Ia tena anau se napa, niaina ma anau ku oti te tattara ahua hu tammaki na mee tera TeAriki ni kou mai taatou raa: na mahi ki tokonaki kootou ki ttuu mmau, ia seai ma na mahi ki mee kootou ki maoha raa. ⁹ Anau se hihai ma kootou ki mannatu pera ma anau e hahaivi ma ki mee kootou ki mattaku i na launiu anau ni taataa atu raa. ¹⁰ E isi na tama e me ki tattara ma, “Na tattara Pol i roto na launiu aia raa e mmaha roo, ia e ivi, e meia te saaita aia e nnoho roo ma taatou raa, aia e matanaena, tena na tattara aia raa ni tattara vvare koi!” ¹¹ Na tama peenei e tau te illoa pera ma se isi te mee e kee i te vahi na tattara maaua e tattaatu i roto na launiu te saaita maaua e nnoho i mmao raa ia ma hea maaua ni ppena te saaita maaua ni nnoho ma kootou raa.

¹² Hakamaoni maaua se hihai ki mannatu ia ma ki hakapaa hokomaaua ma na tama e hakataakoto mmaha hokolaatou raa. Na tama nei e vvare! Na tama raa e ppena na hakataakoto laatou hokolaatou ki tau ma laatou, tena ki hakatonutonu hokolaatou tauttari na mannatu koi laatou! ¹³ Emeia i te vahi maaua: maaua kaa tattara ahua hu, maaua e me ki ahu haaite koi, maaua e ahu koi ki tau ma na hehekau

TeAtua ni hakamoe mai ma maaua raa, tena te mee nei e hakapaa hoki ma na hehekau maaua ni ppena ma kootou raa. ¹⁴ Ia e mee maaua e haaite koi na tattara maaua e ahuahu i te vahi kootou raa, tena maaua se hihhai ki ahu ki raka ma na hakataakoto te saaita maaua e ttae atu ki kou atu te Rono Tauareka Krai raa i kootou. ¹⁵ Tena maaua se lavaa te ahu na mee alaa tama ni ppena raa pera ma ni mee maaua e ppena. Seai. Maaua e hihhai ki ppena tautari hea TeAtua ni hakamoe ma maaua ki ppena ki tokonaki na hakattina kootou raa ki hhomo, ia ki lavaa hoki maaua te ppena alaa uata e llahi ma kootou. ¹⁶ Tena maaua ku lavaa te oo no takutaku te Rono Tauareka TeAtua raa i na henua e ttuu alleha kootou raa. Maaua se hihhai ki ahu i na hehekau alaa tama ni ppena mai i mua i na kina laatou raa. ¹⁷ Emeia, pera ma te Launiu Tapu raa e tattara, “Koai te tama e hihai ki ahu, tena te tama naa e tau te ahu koi na mee TeAriki ni ppena raa.” ¹⁸ E mee teenaa ko te saaita TeAtua e manatu roo taatou pera ma taatou e ttonu, ia seai ma te saaita taatou e mannatu ma taatou e ttonu raa.

11

*Pol ia ma na tama seai ma ni aposol haka-
maoni*

¹ Anau e hihai koi ma kootou ki alloha anau, niaina ma anau e tattara vvare. Kootou ki alloha koi! ² Anau e hihai mahi roo kootou, e ssau hoki pera ma TeAtua; kootou e ssau pera ma he taukupu tera anau ni hakatonu ma ki avana te tanata: teenaa ko Krai. ³ Anau e matakū ma ka oti na pohouru kootou naa ku ppii na hakataakoto haeo, tena kootou ku peesia te

hakamaoni e tonu kootou ma Krai raa, e ssau hoki pera ma te laponu raa ni mariu ake Iv ma na tattara malliu aia raa. ⁴ Maitaname kootou ni hihhai hoki na tama ni oo atu no takutaku atu kootou i te vahi te Jisas e kee raa, ia seai ma ko te Jisas maaua ni takutaku atu raa. Tena kootou e hihhai no too hoki te anana ia ma te rono tauareka e kee roo ma TeAnana Tapu ia ma te Rono Tauareka kootou ni too i maaua raa.

⁵ Anau se maanatu pera ma anau ko te tama hakaoti na tama kootou e kanna ma, “ni aposol” kootou raa. ⁶ Anau kame he tama vahao nei i te vahi te tattara, ia seai ma te iroa anau; maaua ni tattara hakamatahua atu kootou na vahao hakaatoa ma ki illoa kootou.

⁷ Anau se meatu ma kootou ki sui anau te saaita anau ni takutaku atu te Rono Tauareka raa i kootou; anau e tuku anau hokonnau no mouraro ma ki lavaa kootou te hakananniu. Eaa, anau e sara te ppena peenei? ⁸ Na hare lotu alaa kina ni sui anau te saaita anau ni hehekau ma kootou raa. Anau e ssau pera ma he tama e kairarao na sileni na tama raa ma ki lavaa anau te hehekau ki tokonaki kootou. ⁹ Ia te saaita anau ni nnoho ma kootou raa, anau se kainno atu kootou ma ki tokonaki anau te saaita anau ni tuutuu hao raa, e mee na hakattina ana ni oo mai i Masedonia raa e kou mai na mee roo hakaatoa anau e hihai raa. E ssau pera ma na saaita kullaka raa ia ma na saaita hoki i muri raa, anau se lavaa te mee kootou ki hakalono llihu ki tokonaki anau! ¹⁰ E mee te hakamaoni Krai raa e moe i roto anau, tena anau e meatu te hakamaoni pera ma na tattara ahuahu anau nei se lavaa te mmate i te kina nei, na tattara nei e me ki oo no ttae na kina hakaatoa i roto Akaia. ¹¹ Eaa, anau e tattara atu

peenei raa e mee anau se hihai kootou? TeAtua e iroa pera ma anau e laoi roo kootou!

¹² Anau e me ki tauhano te ppena hea anau e ppena vahao nei raa ki hakaoti na uata na tama kootou ma, “ni aposol raa” ki se lavaa na tama naa te isi na mee ki ahu ma laatou e hehekau peenei ma maatou nei. ¹³ Na tama naa sei ma ni aposol hakamaoni, na tama naa ni aposol malliu koi, tena laatou e tattara malliu i na mee laatou e ppena raa, tena ki hai lavvaka no mee ma laatou ni aposol hakamaoni Krais. ¹⁴ Emeia e hakamaoni hoki! Satan e lavaa te hai laavaka no mee aia ki ssau pera ma he ensel te maahina! ¹⁵ Ia se isi roo na mee e llahi kame na tama hehekau Satan raa e hai lavvaka no mee laatou ki ssau pera ma ni tama hehekau ma TeAtua. Tena te hakaotioti na tama naa e me ki too tautari hea laatou ni ppena raa.

Tiputipu te ora Pol

¹⁶ Anau e vaakai atu na tattara nei: se hai tama e lavaa te hakataakoto pera ma anau e vvare. Emeia, kame kootou e isi te hakataakoto nei, tena kootou ku kkira mai anau pera ma he vvare ki se lavaa anau te isi tammaki na mee ki tattara ahuhau. ¹⁷ Hakamaoni, hea anau e tattara vahao nei raa sei ma ko na tattara TeAriki e hihai ma anau ki tattara atu raa, anau e ssau pera ma he vvare i te vahi na tattara ahuhau anau nei. ¹⁸ Emeia tammaki roo na tama e tattara ahuhau i na hakataakoto koi laatou, tena anau e hihai ki ppena peeraa hoki. ¹⁹ Kootou hokkootou e atamai, tena kootou e mee hakaraoi roo na tama e vvare raa! ²⁰ Kootou e mee hakaraoi na tama e tattara hakamatakutaku atu kootou raa ia ma na

tama e hai lavvaka kootou raa, na tama e tataaiki kootou raa, na tama e mannatu ma kootou ni tama vare raa ia ma na tama ni ppaa na maihu kootou raa. ²¹ Anau e napa te hakari atu pera ma maaua e hainattaa roo te ppena na mee peenaa!

Emeia kame he tama se mataku te tattara ahuahu i te vahi alaa hakataakoto, tena anau hoki se lavaa te mataku te tattara ahuahu. Anau ku tattara pera ma he vvare. ²² Na tama raa ni Hibru? Anau hoki he Hibru. Na tama raa ni tama Israel? Anau hoki he tama Israel. Na tama raa ni mokopuna Abraham? Anau hoki he mokopuna Abraham. ²³ Na tama raa ni tama e hehekau ma Krai? Anau e tattara pera ma he vvare, e meia anau he tama hehekau e raka roo i aruna na tama naa! Anau e hehekau roo na mahi, ia na vahao anau e ponotia i roto na hare karapusi raa e tammaki roo i aruna na tama naa, ia tammaki na vahao anau e taia ria hakahaeo, ia tammaki hoki na vahao anau e taapiri ki mate. ²⁴ E rima na vahao na Jiu raa ni riki anau, tena te kooina laatou ni riki anau raa e tae tipu toru ma sivo na vahao; ²⁵ tena e toru na vahao na tama i Rom raa ni riki anau, tena he saaita hokotahi na tama raa e maka anau na hatu. E toru na vakatua anau e kake raa e huro no kkapi, tena he saaita hokotahi anau e tatahea vaa roto te moana, te aho ma te poo hakaatoa. ²⁶ I na horau tammaki anau e hahaere raa, te ora anau raa e popoto roo i te vahi na putika i roto te moana ia ma na tama kailallao, tena te ora anau raa e popoto i te vahi na tama roo maatou ia ma na tama seai ma ni Jiu raa, ia e isi na haeo i roto na matakaina e llahi raa, ia e isi na haeo i roto na kina se hai tama e

nnoho raa, ia e isi hoki na haeo i roto te moana, tena e isi na haeo ma na tama seai ma ni soa hakamaoni taatou raa. ²⁷ Anau e hehekau na mahi roo, tena anau ku rono te naenae; tammaki na saaita anau se moe; anau e hahaere ma te hikai ia ma te hiunu; tammaki na vahao anau se kai no pohn, ia se hai kina ki hakamaru, ia se hai hekau ki uru. ²⁸ Tena anau se hihai ki tattara alaa mee hoki, e meia na aho hakaatoa anau se noho tauareka, e mee te hakataakoto anau raa e moe i na hare lotu hakaatoa. ²⁹ Kame he tama e matanaenae, anau e me ki matanaenae hoki; te saaita he tama e tteiho i na hahaaite no pena na mee e ssara, tena anau e me ki se lavaa hoki te tauareka.

³⁰ Kame anau e me ki ahu, tena anau e me ki ahu koi i na mee tera e mee anau no matanaenae raa. ³¹ TeAtua Tamana TeAriki Jisas raa e iroa pera ma anau se mariu, tena taatou ki hakammaha te inoa Aia na vahao hakaatoa. ³² Te saaita anau ni noho i Damaskus raa, te pare tuku te tuku Aretas raa e hakattuu na soldia raa i te totoka ma ki hakapiki anau. ³³ Emeia anau e noho i roto te kete e rahi, tena na tama raa ki hakatere iho anau i raro te vahi te tauppaa te hare naa, tena anau ki hakasao i taha ma te tama raa.

12

Na miti Pol ia ma na hakalono llihu aia

¹ Anau e me ki ahu, niaina ma na tattara ahu nei se lavaa te tokonaki taatou. Emeia anau e me ki tattara i te vahi na miti ia ma na mee hakananniu TeAriki ni huri mai anau raa. ² Anau e iroa te tama hokotahi te lotu i roto sanahuru ma haa na hetau ku llaka raa, te tama raa ni too

ria no kkave i te vaelani (anau se iroa te mee nei e kapihi ake hakamaoni ma te tama raa e miti koi. TeAtua Hokoia e iroa.) ³ ⁴ Anau e me ki meatu hakaraoi, anau e iroa te tama nei ni too ria no kkave i Paradais (e meia anau se iroa, te mee nei he mee hakamaoni ma te tama nei e miti koi. TeAtua Hokoia e iroa), ia i te kina raa, te tama raa ku rono na tattara na tama se lavaa te tattara raa ia ma na tattara hoki e ttapu kini te tama te tattara raa. ⁵ Emeia anau e me ki tattara ahu i te tama nei, anau se lavaa te tattara ahu i anau hokonnau, tena anau e me ki tattara ahu koi na mee tera ni huri mai i te matanaenae anau raa. ⁶ Anau seai ma he vvare kame anau e hihai ki ahu, maitaname anau e me ki tattara atu te hakamaoni. Emeia anau se hihai ki ahu, maitaname anau se hihai ma kootou ki hakatataakoto mmaha i te vahi na mee anau ni ppena raa ia ma hea kootou ni llono anau ni tattara raa.

⁷ Emeia ki se lavaa anau te noho no ahuahuhahi i te vahi na mee e llahi anau ni kite raa, anau ku too te maraseni te hakalono llihu i te tinotama anau, tena te llihu raa e hehekau pera ma he tama Satan e kauna ria mai ki ppuhu maaua ma ki se lavaa anau te tattara ahuahuhahi. ⁸ E toru na vahao anau e lotu ake TeAriki ki tokea te llihu nei i taha ma anau. ⁹ Emeia na tattara Aia e mee mai raa ma, “Akoe e tau koi te too te laoi Anau, maitaname na mahi Anau raa e me ki hai mmahi te saaita akoe e matanaenae.” Tena anau e hihia roo e mee na mee anau e matanaenae raa e mee anau ki rono na mahi Krai i roto te ora anau. ¹⁰ Anau e hihia te saaita anau e matanaenae ia ma te saaita anau e haru haeroa, ia te saaita na hainattaa, te saaita na hakalono llihu ia ma na hainattaa i te vahi Krai. Maitaname anau e me

ki ivi te saaita anau e matanaena.

Pol e hakataakoto mmaha i na tama i Korin

¹¹ Anau e ssau pera ma he vvare, e meia teenaa ko kootou e mee anau ki ppena peenei. Kootou ko na tama e tau te huri mai pera ma kootou e hihhai anau. Niaina ma anau he tama vare, anau se hakanaaniu pera ma na tama kootou e kanna ma “ni aposol” kootou raa. ¹² Anau e huri atu tammaki na mirakol ia ma na mee taualleka i roto kootou ma ki illoa kootou pera ma anau he aposol hakamaoni TeAtua. ¹³ Anau ni tokonaki kootou e ssau pera ma anau ni tokonaki alaa hare lotu raa, e meia anau ni se kainno atu kootou ki kou mai ni sileni. Ia kame kootou e kkira ma te mee raa e sara, tena kaaroha, ssirihia hea anau ni ppena raa!

¹⁴ Teenei kame ko te hakatoru na vahao anau ku haere atu no mmata kootou, tena anau se lavaa te kainno atu kootou ki kou mai ni mee. Kootou ko na tama anau e hihai ki mmata, sei ma na sileni kootou naa. Te mee raa e mee peenei, na tamalliki se lavaa te tokonaki no kou ake hea na maatua laatou raa e hihhai, e meia na maatua raa e me ki tokonaki no kou ake hea na tamalliki laatou raa e hihhai. ¹⁵ Anau e hihai ki hakaotioti roo niaa anau e isi raa, tena ku hoki atu hoki te tinotama anau nei ki tokonaki na ora kootou. Eaa, kootou se lavaa te laoi hakamaoni anau e mee anau e laoi hai mahi roo kootou?

¹⁶ Kootou e me ki hakattina pera ma anau se hai vahao e kainno atu kootou na mee. Emeia e isi te tama e me ki tattara atu ma anau e hai laavaka, tena ma anau e tattara mariu atu ma ki taai ki kootou. ¹⁷ Anau e hai laavaka peehee? Na tama anau ni kauna ria atu raa; eaa na tama

raa ni oo atu no hai lavvaka kootou? ¹⁸ Anau e kainno ake Taitus ki haere atu, tena ki kauna ria atu hoki alaa hakattina ana ki oo atu ma te tama raa. Eaa kootou e me ki tattara hoki ma Taitus e hai laavaka kootou? Aiea na hakataakoto ia ma na tiputipu maaua ma Taitus raa se ssau?

¹⁹ Kootou na saaita nei hakaatoa kame e mannatu ma maaua e hahaivi ki huri atu ma maaua e ttonu i mua kootou nee? Seai! Maaua e tattara atu na tattara nei, e ssau hoki pera ma Kraiss e hihai maaua ki tattara i mua na karemata TeAtua raa, tena na mee hakaatoa maaua e ppena raa, maaua e ppena ma ki tokonaki kootou na soa laoi roo maaua raa. ²⁰ Anau e matakū ma ka oti anau ku haere atu no kite na ora kootou raa ku kkee i taha ma na ora anau e hihai kootou ki isi raa, tena kootou hoki e me ki kkira mai ma te ora anau raa ku kee ma hea kootou e hihhai raa. Anau e matakū ma ka oti anau ku kite kootou e hakatauttau, ia e manava kkere alaa tama, lotolloto nauhie, e mannako, e tattara haeo na tama, e tattara tama, e hai ahu, tena na nnoho kootou raa ku se taualleka. ²¹ Anau e matakū ma ka oti anau ku haere atu i muri hoki, tena TeAtua anau raa ku hakanapa anau i mua kootou, tena anau e me ki tani e mee tammaki na tama ni ppena na mee se ttonu i mua raa se ki ttike i taha ma na ora sakkino laatou i te vahi te karemata kailallao ia ma te hihhai ki ppena na mee sakkino raa.

13

Na tattara hakaoti

¹ Teenei ko te hakatoru na vahao anau e me ki haere atu no mmata kootou. “Kame e isi na tattara ki hakatonutonu, tena tokorua seai naa

tokotoru na tama e tau te kou atu te hakamaoni niaa laatou e kkite raa,” pera ma te Launiu Tapu raa e tattara. ² Anau e hihai ki tattara ake na tama ni ppena na mee sakkino i mua raa ia ma alaa tama hoki; anau ni tattara atu i mua te saaita hakarua anau ni haere atu no mmata kootou raa, e meia anau e me ki tattara atu hakaraoi te saaita nei tera anau e mmao i taha: he saaita i muri anau e haere atu, se hai tama kootou e me ki hakasao i taha ma na hakalono llihu. ³ Kootou e me ki kkite te hakamaoni pera ma Krai e tattara mai anau na tattara nei. Tama raa e isi na mahi, tena te saaita Aia e hakatonutonu kootou raa, Aia e me ki huri atu na mahi Aia e isi raa. ⁴ Ia te saaita Aia ni ttii ria i aruna te kros raa, Aia ku se isi na mahi, e meia te saaita nei Aia ku ora i na mahi TeAtua. Taatou hoki se isi na mahi pera ma Tama raa, e meia i te nnoho taatou ma TeAtua raa, taatou e me ki ora ma Jisas Krai, ia e me ki isi hoki na mahi TeAtua.

⁵ Haaite te hahaaite kootou hokkootou, tena ku hakatonutonu hokkootou ki mmata ma kootou e isi na hakattina. Hakamaoni roo, kootou e me ki illoa pera ma Jisas Krai e noho i roto kootou kame kootou e ttaohi mmau na hakattina kootou raa! ⁶ Anau e hakatina pera ma kootou e me ki illoa ma maaua se lavaa te tiaki na hakattina maaua nei. ⁷ Maaua e lotu ake TeAtua ki se lavaa kootou te ppena na mee e ssara, ia maaua se lotu ake ma ki mee maaua pera ma ni tama taualleka, e meia maaua e lotu ake ma ki lavaa kootou te ppena na mee e ttonu, niaina ma maaua e ssau pera ma ni tama se ttonu. ⁸ E mee maaua se lavaa te ppena na mee e hakataukaa ma te hakamaoni raa, maaua e ppena hea te hakamaoni raa e hihai.

⁹ Maaua e hihhia te saaita maaua e matanaennae ma ki tokonaki kootou ki ivi raa. Ia maaua e lotu hoki ki lavaa kootou te ttonu hakamaoni.

¹⁰ Tera hea anau e taataa atu te launiu nei te saaita anau e noho i mmao ma kootou raa; te mee nei e mee ma ki se lavaa anau te haere atu no tattara hakahaero atu kootou ma na mahi TeAriki ni kou mai anau raa. Aaraa ni mahi e me ki tokonaki te tama ki ttuu mmau, seai ma ni mahi e me ki mee te tama ki tteiho.

¹¹ Aku taina, teenei na tattara hakaotioti anau, tena anau e kou atu te tauareka anau raa i kootou! Hai na mahi kootou ki ttonu tahi, ia hakallono hea anau ni meatu kootou raa, ia kootou ki isi te maanatu hokotahi koi, tena ku nnoho laoi ma alaa tama. TeAtua te laoi ia ma te noho laoi raa e me ki noho ma kootou.

¹² Haere lulluu na tama te lotu raa hakaatoa ma te laoi TeAtua.

Na hakattina ana TeAtua raa hakaatoa e kou atu na tattara hihhia laatou raa i kootou.

¹³ Na mahi Jisas Krai TeAriki taatou raa ia ma te laoi TeAtua ia ma TeAnana Tapu raa ki nnoho ma kootou hakaatoa.

Nukumanu
Nukumanu: Nukumanu (Old Testament)
Olpela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2022-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287